

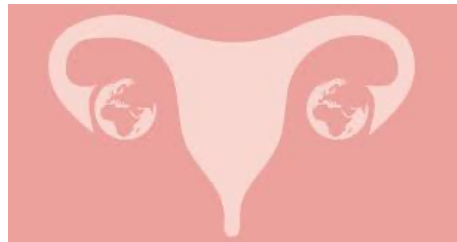
Abort- rätten till liv

I utskottet OHCHR (Office of the High Commissioner for Human Rights) behandlas frågor som rör FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna. Den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna med dess 30 artiklar fastställer ett universellt skydd av de grundläggande mänskliga rättigheterna. Frågan ni kommer behandla under ert möte i utskottet är abort med fokus på rätten till liv.

Artikel 3: Alla har rätt till liv, frihet och personlig säkerhet.

Konventionen om avskaffande av alla former av diskriminering av kvinnor antogs av FN:s generalförsamling 1979 och har sedan dess ratificerats av 189 av världens länder. Artikel 4 i kvinnokonventionen bekräftar kvinnors rätt till reproduktiva val. Detta är det enda fördraget om mänskliga rättigheter som nämner familjeplanering. I konventionen nämns även att parterna är skyldiga att inkludera råd om familjeplanering i utbildningsprocessen. FN: organ för mänskliga rättigheter tar tydligt ställning i frågan och har tagit fram riktlinjer för att främja rätten till abort och rätten till sjukvård i enlighet med de mänskliga rättigheterna.

Hälsaspekter

Idag uppskattar FN:s befolkningsfond UNFPA att hälften av världens graviditeter är oplanerade och att 60 procent av dem slutar i abort. FN konstaterar att osäkra aborter utgör den största dödsorsaken för gravida i dag. Varje år sker uppskattningsvis 73 miljoner aborter varav 45 procent av dem sker utan medicinsk vård. Nästan alla osäkra aborter förekommer i låginkomstländer, där även barnäktenskap är vanligare och där kvinnor och flickor ofta har en lägre status i både samhället och i familjen. Osäkra aborter kan leda till fysiska och psykiska hälsokomplikationer och sociala och ekonomiska bördor för kvinnor, samhällen och hälsosystem. World Health Organization (WHO) har tagit fram abortvårdsritlinjer och bedriver fortgående forskning inom området för att stärka kvinnors hälsa (SRHR). Världens länder har även åtagit sig att till år 2030 uppfylla de globala målen där mål 1, 3, 4, 5 och 6 går att koppla till frågan om kvinnors rätt till liv.

Olika tolkningar

Historiskt har abortmotståndet främst drivits av religiösa och värdekonserverna grupper, vilket tydligt präglar länders inställning och lagstiftning i frågan än idag. Rapporter visar på att abort är helt eller delvis lagligt i hälften av FN:s 147 medlemsländer. Artikel 3, rätten till liv, frihet och säkerhet i den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna går att tolka på olika sätt, är det enbart kvinnans rätt till liv och frihet som ska beaktas eller bör även embryo/ fostrets rätt till liv vägas in. Artikel 4 i kvinnokonventionen bekräftar kvinnors rätt till reproduktiva val och kunskap om familjeplanering men även det går att tolka på olika sätt.

Att arbeta med i utskottet:

Mötets syfte är att samtala kring abort och förhoppningsvis komma fram till en resolution som stärker rätten till liv, frihet och säkerhet, främjar kvinnors rätt till reproduktiva val och förbättrar kvinnors situation kopplat till hälsa. Hur ställer sig ditt land till dessa aspekter av frågan?

- Kvinnors rätt att bestämma över sitt liv/ fostrets rätt till liv
- Kvinnors rätt till reproduktiva val
- Utbildning om sexuella och reproduktiva val
- Kvinnors rätt till sjukvård i samband med abort
- Juridisk gränsdragning för abort
- Juridiska aspekter kring abort rätt att resa för att göra abort

Vad ska du som delegat tänka på i dina förberedelser?

- Börja med att ringa in frågan och fördjupa er i den. Kartlägga hur ert land ställer sig i frågan, hur ser rådande lagstiftning ut, varför är det så? Hur ser villkoren ut för kvinnor i ditt land?
- Är ert land aktivt och drivande i frågor som rör abort, sexuell och reproduktiv hälsa? Om så är fallet, hur?
- Vad gör FN? Vilka internationella samarbeten finns för att motverka problemet? Vilka är ditt land engagerad i.

- Hur tolkar ditt land redan definierade internationella regelverk?
- Strävar ditt land efter starka gemensamma internationella lösningar och åtgärder eller strävar ni efter mer makt åt enskilda stater och då främst nationella lösningar?

Länkar:

<https://www.ohchr.org/en/instruments-mechanisms/instruments/convention-elimination-all-forms-discrimination-against-women>

<https://abortion-policies.srhr.org/?mapq=q27d>

https://www.ohchr.org/sites/default/files/Documents/Issues/Women/WRGS/SexualHealth/1NFO_Abortion_WEB.pdf

https://www.who.int/health-topics/abortion#tab=tab_1

<https://www.who.int/publications/i/item/9789240039483>

<https://www.globalamalen.se/om-globala-malen/>